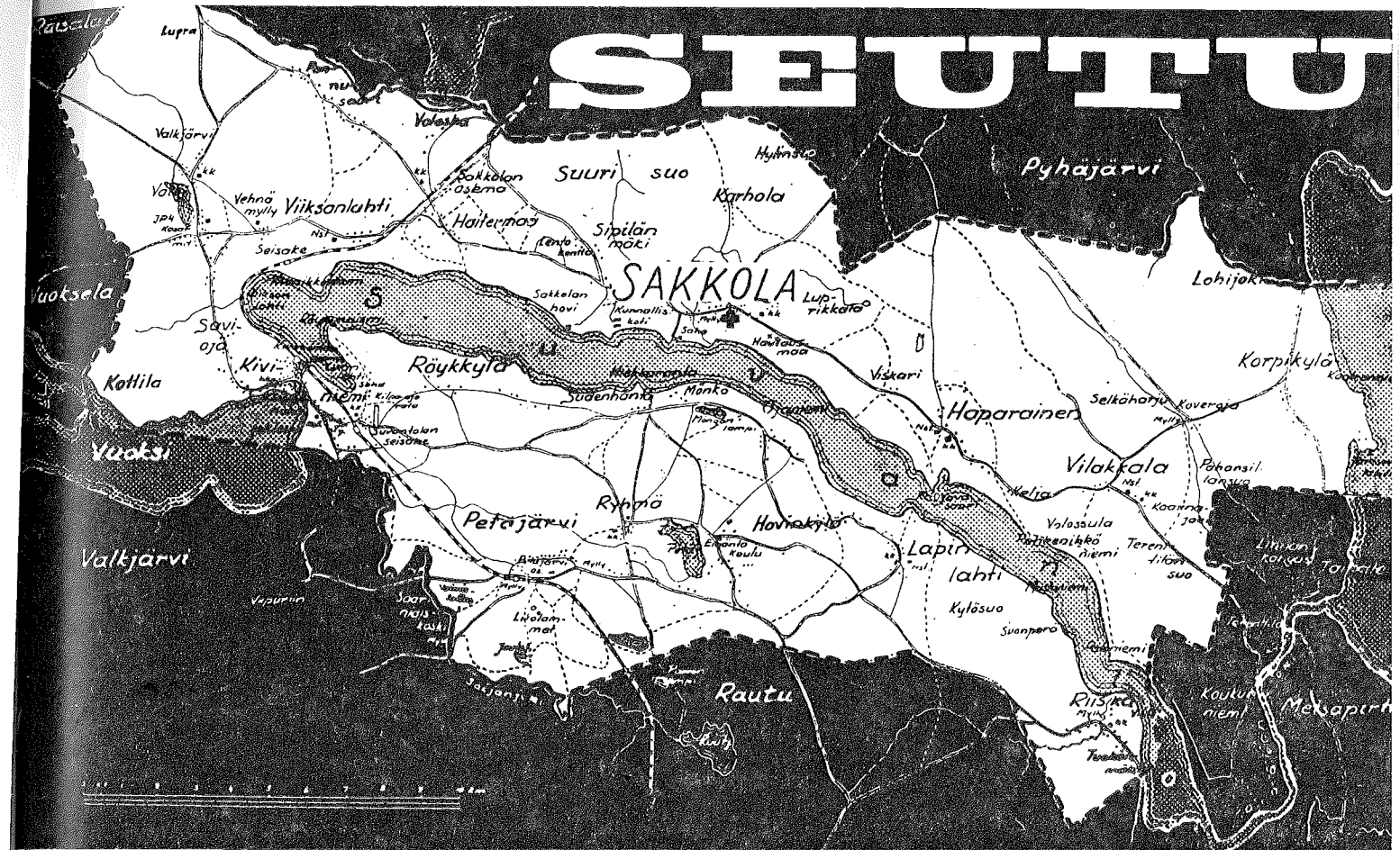
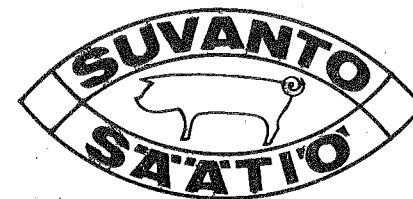

SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 6 1977
SYYSKUU

Valtiot. yo Aulis Loponen puhuu Juupajoen sankariristin äärellä Sakkolan pitäjäjuhlassa.

Puhe sankarihaudalla

Me seisomme tällä paikalla kunnioittamassa niiden miesten ja naisten muistoa, joiden osana oli maamme vaikeina kohtalon vuosina antaa uhreista kallein tämän maan ja kansan puolesta. Kunnioituksen ja kiitollisuuden tunteemme saavat myös ne esisämme, joista meitä muistuttaa tuolla kauempana oleva Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkki.

Tällainen nuori ihminen, joka ei itse ole omakohtaisesti kokenut noita kansamme kohtalon aikoja eikä niissä mukana elänyt, tuntee suurenmoista ihailua, jopa ihmetystä sitä velvollisuudentunnetta ja yksimielisyyttä kohtaan, joka tuolloin kansamme keskuudessa vallitsi. Pakostakin joutuu ihmettelemään, mikä on ollut se voima, joka tämän on saanut aikaan. Sitäkin enemmän tähän on aihetta tietäessämme elävämme turvatussa hyvinvointiyhteiskunnassa ja kuitenkin keskellä yhteiskunnan eri väestöryhmien välisiä etupyy-

teitä ja ristiriitoja. Vastausta kysymykseen miettiessä tulevat mieleen Sillanpään marssilaulun tunnetut sanat: "Mitä lieneekään aarteita Suomessa, toki kallehin on vapaus." Vapaus ja itsenäisyys, oikeus itse määrätä omista asioistaan on ollut se kallein asia, jonka puolustamiseksi nämä sankarivainajamme ovat elämänsä antaneet, ja tämän vapauden puolustamisen halu ja tahto ovat olleet se voima, joka on kansamme tuolloin yhdistänyt. Luin äskettäin valtioneuvos K. A. Fagerholmin haastattelun, jossa ruotsalaistoimittaja kysyi häneltä, mikä on ollut ensisijainen syy siihen, että Suomi on säilynyt vapaana ja itsenäisenä. Tähän vanha valtiomies vastasi lyhyesti ja ytimekkäästi: "Tahto säilyä vapaana ja itsenäisenä." En epäile hetkeäkään, etteikö meistä nuorista löytäisi tarvittaessa samaa velvollisuudentunnetta, isänmaanrakautta, yksimielisyyttä sekä tahtoa säilyä vapaana ja itsenäisenä,

sitä tahtoa, joka on saattanut kansamme yli sen vaikeiden kamppailuvuosien.

Mutta ei riitä, että me vain vaikeina aikoina löydämme yksimielisyyden ja olemme valmiit luopumaan omista pyyteistämme yhteisen kotomaamme hyväksi. Kyllä meidän nykyajan ihmisten on kyettävä myös hyvinä aikoina rakentamaan yhteistyöhön maamme parhaaksi omat etumme unohtaen. Se on vähin, mitä voimme tehdä sen velvoituksen täyttämiseksi, jonka nämä sankarivainajat ovat meille jättäneet lunastessaan elämällään tämän maan itsenäisyyden. Sota on ihmiskunnan suurin onnettomuus, ja aina

silloin kun aseilla ja väkivallalla ratkotaan erimielisyyksiä, harvoin tapahtuu oikeus ja tasapuolisuus.

Lopputuloksena on vahvemman oikeus, jossa heikompi osapuoli alistetaan. Nykyisen huiman teellisen ja teknisen kehityksen aikakaudella pitäisi jo myös kansojen ja valtioiden välisissä suhteissa vallita sellaiset rauhanomaisuudet ja oikeudenmukaisuuden periaatteet, joilla ristiriidat selvitellään. Valittavana ja suorastaan käsittämättömä vain on, miten herkästi maailman eri puolilla vieläkin turvaututaan aseisiin ja väkivaltaan silloin kun valtioiden ja ideologioiden välisiä ristiriitaisuuksia koetetaan ratkaista.

Järkyttävimpänä todistuksena sodan mielettömyydestä ovat nämä sankariristien rivistöt, jossa jokainen risti kätkee alleen nuorena katkenneen toivorikkaan elämän. Emme sillä, että seisomme tässä kunnioittamassa sankarivainajien muistoa, ihannoisotaa ja sen tapahtumia vaan haluam-

Sakkola-juhla Juupajoella

Pitäjäjuhlamme alkoi lauantai-iltana klo 18 iltakirkolla Juupajoen kirkossa, jonka ohjelma oli seuraavanlainen:

Aluksi kanttori Raimo Soikan urkusoolo, minkä jälkeen Marjut Lopenen, Satu ja Taru Iivonen lauloivat kolme hengellistä laulua. Myös kanttori Soikka lauloi tässä vaiheessa Pentti Pohjan säestyksellä. Virrenveisuun jälkeen puhui rovasti Paavo Piekka. Jälleen veisattiin virsi ja sitten puhui rovasti Lauri Mustajoki. Lämminhenkinen tilaisuus päättyi loppuvirteen. Väkeä kirkossa oli n. 150 henkeä.

Muistojen iltana "Suomelassa" alkoi klo 20. Juhlasali täyttyi ääriin myöten jo ennen alkua ja väkeä oli runsaat 300 henkeä. Alkumusiikkina kuultiin Aittojoen yhtyeen reipasta esitystä, minkä jäl-

me tuoda omalta osaltamme kiitoksemme näiden ristien alla leppäville, jotka ovat täyttäneet velvollisuutensa viimeistä pisaraa myöten antamalla elämänsä synnyinmaansa puolesta silloin kun sitä heiltä on vaadittu. Oikeus heidän muistonsa kunnioittamiseen meillä on ja pysyy.

Velvoittakoon heidän muiston vainajien muistomerkki tuolensa samoin kuin Karjalaan jääneillä vieressä meitä jokaista tekemään työtä, elämään ja toimimaan niin, että voimme puolestamme jättää tämän kauniin maan vapaana ja entistä parempaan tuleville sukupolville. Mutta kohdistukoon tämä velvoitus vaativimpana ennen muuta meihin nykyajan nuoriin, jotka aikanamme yksin olemme vastuussa maamme ja kansamme tulevaisuudesta.

Aulis Lopenen

Marjut, Satu ja Taru lauloivat Kalevalaisen vieraan tervehdyksen ja sitten laulettiin kaikki yhdessä Karjalan kunnalla. Seuraavana oli Pentti Pärssisen tervehdyssanat, joiden päätyttyä oli ohjelmassa Oriveden "Tuiskun" naisvoimistelijain liikuntaesitys Helmi Virtasen ohjaamana.

Illan nuorin esiintyjä 12-vuotias Leila Iivonen valloitti tämän jälkeen yleisön välittömällä lausuntaesityksellään. Jälleen liikuntaesitys "Tuiskun" tytöiltä.

Vuorossa oli väliaika, jonka ai-

Isäntä Soini Patjan tukevat askeleet antavat aina kotoisen turvallisuuden tunteen pitäjäjuhliin ja hermistävät myös huumorin keskusteluun tuttuja tavattaissa.

kana "hoastettii" hyvin vilkkaasti. Ohjelma alkoi jälleen Aittojoen yhtyeen musiikkiesityksellä ja seurasi agrologi Teuvo Viskarin puhe, jossa hän puhui tähän tapaan:

Maassamme on viimeisen kah-

denkymmenen vuoden aikana muuttanut synnyin- ja kotiseudultaan yli miljoona suomalaista lähinnä työn hakuun.

Karjalainen heimo on joutunut muuttamaan kovien olosuhteiden pakosta, mutta siksi, että he olivat suomalaisia. Työnhakumatkallaan olevat kansalaiset voivat hoitaa "juuriaan" käymällä synnyinseudullaan vapaa-aikoinaan. Meidän karjalaisten on tehtävä se muistelemalla ja viettämällä pitäjäjuhlia.

Kun nyt vietämme muistojen iltana ovat tietenkin päällimmäisenä tällä ikäpolvella ne sota- ja evakokauden järkyttävät muistot jotka lähinnä tummina kuvina sielun silmien editse kulkivat. Tai elämän jälleen vakiintuessa ilon täyttämät aiheet kotien jälleen kohotessa. Meidän on kuitenkin syytä muistaa, että Vuoksen välkkyvien vesien varsilla on ollut elämää ja liikettä ennen meidän aikaamme, jo tuhansia vuosia sitten, jota aikoinaan suoritettut kaivaukset todistivat. — Kasket ovat savunneet — on uskottu ja toivottu. — Oman tumman väriläikkänsä muodostaa lahjoitusmaatalonpoikien aika osassa entistä synnyinseutuamme. Vierias ruoska kuitenkin kasvatti sitkeää selkää, lannistamatonta mieltä ja suomalaista sydäntä. Tärkeintä kuitenkin meidän tänä muistojen iltana on syytä muistaa, että olemme vapaan maan vapaita kansalaisia. Meidän oikeutemme ja velvollisuutemme on rakentaa isänmaatamme, itsenäistä Suomeamme.

"Tuiskun" naisvoimistelijat esitivät keilavoimistelua ja vuorossa oli Tuomas ja Yrjö, ja Muistojen ralli, joka valloitti yleisön ja täy-

Päiväjuhla Korkeakosken palloiluhallissa

"Nyt tiedän, älyän mielessäin, kotiseutu on osa itseäin, sit ei ihminen hyljätä saada, se kaikki on omaa maata. Se oli kappale kallasta Suvannon, se kaistale Karjalan Kannasta on. Se on syvintä sydämen juurta, osa Suomen maatumme suurta."

Näillä A. Aavan runon ajatuksilla tervehti Pentti Pärssinen Sakkolajuhlaan saapuneita.

Näihin sanoihin sisältyy varmaan jälleen se voima joka saa heimomme ystävineen vuosi vuodelta joka kesä vietetyihin pitäjäjuhliin saapumaan kautta Suomen, josta on meille kaikille hyvän mieluinen perinne.

Juhlapäivä aina suuntaa ajatuksemme kauas taaksepäin, entisiin yhteisiin muistoihin, jolloin palautuvat mieleen kappale elämänmatkaa Karjalassa....

Näin on meidän sakkolalaistenkin kohdalla. Tekee mieli pysähtyä ja vilkaista taakseen.

Muistot on elinehto jatkuvalle elämälle. — Nyt viettäessämme 30 Sakkola-juhlaa, se on ensimmäistä kertaa Juupajoella, joka on ollut vuosikymmenet sitten yhtenä niitä sijoituskuntia, missä saim-

tyi toistaa toisena esityksenä. Tämä Muistojen ralli on tässä numerossa, myös sävel mukana.

Tämä pari, Tuomas Valkeajärvi 60 ja Yrjö Seppälä 50, ovat monesti hauskuttanut tilaisuuksia omatekoisilla esityksillään, niin nytkin. Muistojen illan juontajana toimi Olavi Lopenen ja tämä hauska ja onnistunut ilta päättyi Aittosen yhtyeen säestyksellä yhteiseen karkeloon.

Sunnuntaina alkoi pitäjäjuhla juhla jumalanpalveluksella Juupa-

me alkaa elämän alusta, sanan varsinaisessa merkityksessä. Sillä jäljellä olivat vain tyhjä, mutta lujat kourat, joilla vierailta seu-
duilla aloitettava uusi elämä.

Monasti on kysytty ja ihmetelty näin vuosikymmenien takaa, että mikä on ollut se voima, joka on pitänyt heimomme mieron-
tielle jotuneenakin elämän uskon yllä?

Rohkenen uskoa sen niin olevan, että nousu aallon pohjasta onnistui peräänantamattoman työn, suomalaisen yhteiskunnan tuen ja Korkeimman siunauksen turvin. Tähän haluaisin lisäkseni vielä mainita: Isänmaallinen mieli, lapsenomainen usko ja luottamus Korkeimman johdatukseen, laulun ja huumorin lahja — sekä nauru ja herskyvät kyneleet kulkien rinnan käsikädessä.

Tässä lienee osa sitä Nyky-Karjalaa, jonka seurassa kuljemme ja myös siinä seurassa viihdymme.

Yhdessä olomme ei saa olla vain menneisyyteen tuijottamista, vaan Karjalan uudelleen elämistä. — Heimomme perustan on silti porauduttava menneisyyden juuriin, josta voiman saamme. Tule-

joen kirkossa. Juhlasaarna rovasti Paavo Piekka ja alttaripalvelus rovasti Jalmari Aarnio. Kirkko-kuoro lauloi joht. kantt. Raimo Soikka.

Kunniakäynti sankarihaudalla ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä. Kirkkokuoro lauloi. Valtiot. yo Aulis Lopenen puhui, joka puhe on tämän numeron "Tapulin varjossa".

Seppeleet laskivat Olavi ja Marjatta Lopenen sankarihaudalle ja Väinö ja Helli Mäkelä muistomerkille.

vaisuus rakentuu menneisyyden pohjalle.

Meidän on aiheellista muistaa, että olemme osa Suomen kansaa. Olemme heimo heimojen joukossa. Olemme heimo, joka eniten on joutunut kestämaan koko maata ajatellen. — Kuitenkin meille on merkinnyt ja merkitsee edelleen heimoveljeys ja ystävyys muihin heimoihin paljon. Me emme kokoonnu yhteen katkeruus mielessä, emme kanna heimomme lippua ja vietä kesäjuhlaa osoittaaksemme tyytymättömyyttä toisillemme. — Kokoonntumisen tarve on siinä, että me haluamme tavata entisiä naapureita, nuoruuden ja lapsuuden tuttuja, sekä ystäviä eripuolelta Suomea vuosien ja vuosikymmenien takaa. Haluamme muistella.

Juhlapuhuja Nestori Kaasalainen vietti 5-vuotistaiteilijajuhlaa tässä juhlassa. Hänen äitinsä on puhdasverinen sakkolalainen, niin on hänkin niin "naattunut" sakkolalaisiin, että jo lupasi saapua pitämään juhlapuheen Sakkolajuhlassa ensi kesänäkin Pirkkalassa!

Juhlapuheen pääsisältö kiteytyi ajatukseen: Itsenäinen Suomi, yhteinen asiamme. Meidän on turvattava edelleen niihin arvoihin ja tavoitteisiin joilla Suomen itsenäisyys on tähän saakka turvattu. Me edelleenkin tarvitaan yksimielisyyttä vaikeina aikoina, isänmaan rakkautta, uhrautuvaisuutta ja luottamusta Korkeimman johdatukseen. Tänä päivänä Suomi monessa asiassa lasketaan maailman eturivin kansojen joukkoon kuuluvaksi ja me nautimme suurempaa arvovaltaa mitä maamme sijainti ja pienuus edellyttävät. (Puheen huumoripuolta toimituksen tuolissa).

Torvisoitosta huolehti juhlassa

Juupajoen maamiesseuran soitto-kunta joht. kantt. Raimo Soikka. Pianonsoittoa esitti Marjut Lopenen ja esityskappale oli Pikku gavotti, kansantanssi. Sinikka Eskola lausui säkeitä Kanteletta-resta. Juupajoen kuoro lauloi: Laulu Juupajoelle, Siellä kaukana ja Suomalaisen rukouksen. Taivaisten tanhuryhmä esiintyi lauluin ja tanhuamalla, ja säestysryhmä erikseen. Laulut olivat seuraavat: Kotiseudulle, Kesämorsian,

Juhannusyö, Kesäkeinulla ja Jos sais kerran....

Satu Iivonen lausui Anni Sepäsen runoelman Rotina reissu ja nii "suu töröllää ko rotinoil mäsnes".

Yhdessä Marjut Lopenen, Satu ja Taru Iivonen lauloivat Sakkola-syntyisen kansanlaulun "Sit mie naimahan menisin..."

Tervehdyksiä esittivät Juupajoen kunnan ja seurakunnan puolesta valtuuston puheenjohtaja

Lauri Ylä-Lyly ja rovasti Paavo Piekka. Juupajoen kunnalle ja seurakunnalle luovuttivat Eero Kurikka ja Yrjö Raaska Suvanto-säätiön puolesta Sakkola-viirin ja Yrjö Raaska kiitti järjestäjiä hyvästä juhlasta.

Terveiset Kanadasta ja Floridasta toi Väinö Vanhanen selosta sen maanosan elämän menoa "amerikkalaisittain" ajateltuna.

Helsingin Sakkola-seuran terveiset toi Reino Söder ja Keski-

KARJALA JOKAISEEN KARJALAISEEN KOTIIN

UUSILLE TILAAJILLE LOPPUVUOSI

ILMAISEKSI

SUUREN SUOSION SAAVUTTANUT VANHOJEN KUVIEN SARJA JOKA VIIKKO HEIMO-LEHTI KARJALASSA. TILAA KARJALA -VAALIT KARJALAIKUUTTA.

- ☐ Tilaan KARJALAN
- ☐ Vuodeksi 1978
Hinta 70,- ja loppuvuosi
ilmaiseksi

NIMI _____

OSQITE: _____

KOODIT

--	--	--

Voidaan
jättää postin
kuljetettavaksi
ilman postimerkkiä

SANOMALEHTI

KARJALA

Postilokero 4

53101 Lappeenranta 10

Vastauslähetyt
LPR 10 Lupa 125

SUVANTO

SUVANTO-SÄÄTIÖ

Kolme vuosikymmentä työtä sakkolalaisten hyväksi

Kun siirtoväki oli asettunut sodan viime vaiheissa ja aseleposopimuksen solmiamisen jälkeen uusille asuinsijoilleen ja kun Suomen — ja samalla luovutettujen alueiden väestön — uusi asema oli vahvistettu rauhansopimuksella kymmenentenä helmikuuta 1947, alkoi vastuuntuntoisin osa siirtoväestä vakavasti pohtia tilannettaan myös menetetyn kotiseudun kannalta. Tilanne oli kaksijakoinen, sillä vaikka oltiinkin jo uusien pitäjien asukkaita, ei Karjalassa syntynyt kotiseutuhenki ja -ajattelu ollut toki pois pyyhkiytynyt, eikä siihen pyrittykään. Yhteydenpito niin sakkolalaisten kuin muidenkin siirtolaisten kesken katsottiin tärkeäksi, ei ainoastaan menneiden muistelussa vaan myös katseet tulevaisuuteen suunnaten, sillä olihan tuttuja, kyläläisiä ja pitäjäläisiä, jotka tarvitsivat uusille sijoille asettuessaan monenlaista tukea, ei vähiten sellaista henkistä tukea, jota yhteisten kohtaloiden sitoma yhteisö voi antaa. Toisaalta jo entisessä kotikunnassaan erilaisissa luottamustehtävissä toimi-

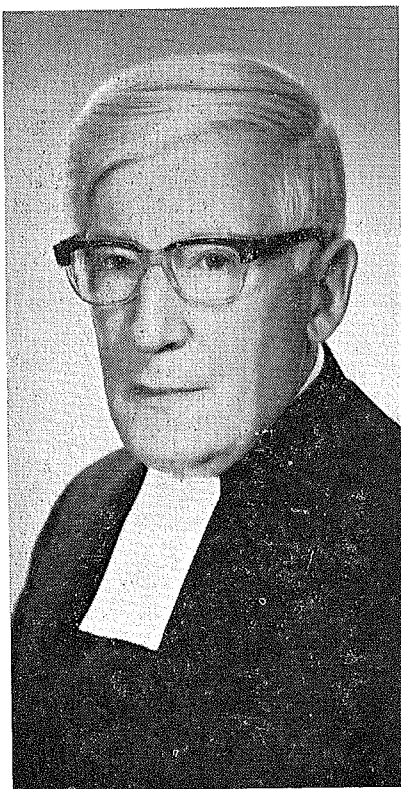
Suomen Sakkola-seuraa edusti Arvi Nuora, lausuen A. Aavan runon.

Vilho Ranki tervehti Karjala-lehden puolesta.

Aapro Jääskeläinen toivotti tervetulleeksi Sakkola-juhlaan Pirkkalaan kesällä 1978.

Suvanto-säätiölle luovutettiin Juupajoki-viiri ja Kallen aution kestkievearimuseon esittelylehti.

Olavi Loposen loppusanoihin päättyivät hyvät juhlat kesällä 1977.

Lääninrovasti Joonas Laurila kuului Suvanto-säätiön hallitukseen 30 vuotta ja hänet on kutsuttu säätiön hallituksen kunniajäseneksi.

neet henkilöt kantoivat huolta yhteisöjen hallitsemien varojen ja omaisuuksien kohtalosta: juridista omistajaa ei enää ollut, varat olisivat siirtyneet valtion hallintaan, ja oikeudenmukaiselta tuntui, että ne olisi nyt uusiinkin oloihin siirrettyä käytetty nimenomaan luovutetun alueen kuntien entisten asukkaiden hyväksi, syntyi ajatus pitäjäsäätiöiden perustamisesta.

Kesäkuun kahdeksantena päivänä 1947 kokoontui Lempäälän Mantaalitalolle joukko entisiä Sakkolan kunnan asukkaita keskustelemaan säätiön perustamisesta.

ta. Lähtökohdan keskustelulle antoi Mannerheim-liiton Sakkolan osaston puheenjohtajan, rovasti Joonas Laurilan lupaus siitä, että mikäli säätiö perustetaan, lahjoittaa osasto sen peruspääomaksi 500 000 silloista markkaa. Puhetta kokouksessa johti kunnankirjuri Juho Koiranen ja sihteerinä toimi maanviljelijä Uno Pulakka. Säätiön perustamisesta kokous oli yksimielinen, sääntöehdotusta käsiteltiin, samoin säätiön tulevaa nimeä, ja lopulta asiaa edelleen viemään valittiin 12-jäseninen valtuuskunta, jonka tehtäväksi annettiin sääntöehdotelman viimeistely, hallituksen nimeäminen ja vetoomuksen lähettäminen kaikille Sakkolan alueella toimineille seuroille ja yhdistyksille, jotta nämä purkautuessaan siirtäisivät varansa perustetulle säätiölle. Valtuuskuntaan kuuluivat Juho Kekki, joka toimi kokoonkutsujana, Matti Laamanen, Joonas Laurila, Aapro Viskari, Aleks Kallonen, Matti Niippa, Helmi Uosukainen, Yrjö Raaska, Uno Pulakka, Väinö Viskari, Anni Kurikka ja Aleks Ukonen.

Säätiön toiminnan lähdettyä kesäkuussa liikkeelle valtuuskunta teki työtään puolisen vuotta, ja 15 päivänä joulukuuta 1947 pidettiin samaisessa Lempäälän Mantaalitalossa kokous, jossa muodollisuksien edellyttämä säätiön perustaminen ja sääntöjen hyväksyminen tapahtui. Kokouksen puheenjohtajana toimi entisen Sakkolan kunnan hoitokunnan puheenjohtaja Juho Kekki, pöytäkirjaa piti Santeri Ollikainen, ja läsnä olivat heidän lisäksi Juho Koiranen, Matti Naskali, Aleks

Kallonen, Aapro Viskari ja Antti Naskali. Säätiön nimeksi vahvistettiin Suvanto-säätiö, ja säädekirjan alku oli seuraavanlainen: "Tarkoituksella vaalia entisen Sakkolan kunnan asukkaiden ja heidän jälkeläistensä keskuudessa yhteisiä muistoja ja yhteishenkeä sekä tukea heidän taloudellisia ja henkisiä pyrintöjään perustamme täten 'Suvanto-säätiö'-nimisen säätiön, jonka peruspääomaksi panemme 500 000:— markkaa..." Sääntöjen ensimmäisessä pykälässä vahvistettiin säätiön nimi ja sen kotipaikaksi Lempäälän kunta, olihan juuri Lempäälä sakkolalaisten pääasutusaluetta.

Suvanto-säätiön hallituksen kokouksessa 17 päivänä tammikuuta 1948 päätettiin säännöille hakea toiminnalle välttämätön oikeusministeriön vahvistus ja valtuutettiin isännöitsijä Vilho Laamanen jättämään ministeriölle perustamislupa-anomus ja sääntöjen vahvistamisanomus; vahvistus saatiin

18 päivänä toukokuuta 1948 ministeri Eino Pekkalan allekirjoittamana. Säätiö merkittiin rekisteriin 20 päivänä elokuuta 1948, joten kaikkiaan perustamismuodollisuudet veivät aikaa hieman toista vuotta.

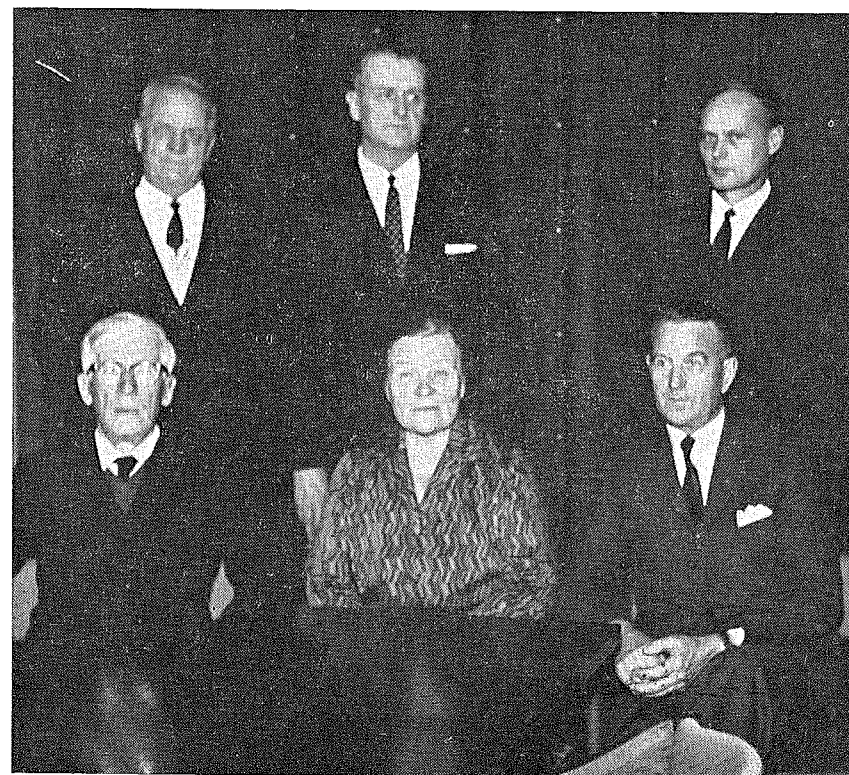
Säätiö oli nyt valmis aloittamaan säännöissä määritellyn toimintansa. Peruspääoman lahjoittaja, Mannerheim-liiton Sakkolan osasto lisäsi lahjoitussummaansa vielä 200 000 markalla, joten perustamisvuoden lopussa säätiöllä oli varoja 700 000 markkaa sekä summan tuottamat korot. Muita alkuaikojen lahjoittajia olivat Sakkolan kunta, Sakkolan osuuskauppa, Sakkolan NKY, Sakkolan, Ala-Suvannon ja Petäjäveden maidonmyyntiosuuskunnat, Vilakkalan ns., Kaakkois-Karjalan Puhe- lin Oy, Suvannonseudun palova- kuutusyhdistys, Sakkolan historian toimikunta, Elsa Hätönen, Riiskan johtokunta ja eräs tunte- matonkin lahjoittaja.

Helmi Uosukainen on valtuuskunnan ja hallituksen ainoa varsinaisjäsen 30-vuotisen toiminnan aikana.

Kun Suvanto-säätiön omaisuus toiminnan alkuaikana oli pääasias- sa rahana ja kun rahan arvo aleni jatkuvan inflaation vuoksi, alettiin etsiä pääomalle parempia sijoituskohteita. Vuonna 1951 päätti valtuuskunta, että ainakin osa varoista olisi sijoitettava valtion oblikaatioihin tai metsäkiinteistöihin. Oblikaatioita ostettiinkin jonkin verran, mutta sopivaa metsäkiinteistöä ei ilmaantunut näköpiiriin ennen kuin vuonna 1956, jolloin maaliskuun seitsemäntenä päivänä pidetyssä valtuuskunnan kokouksessa tuli esille myytävänä olevan Hattulanmäen tilakompleksin ostaminen. Kokous päättikin ostaa tilasta puolet, ja kauppa hoitamaan valittiin toimikunta, johon kuuluivat talousneuvos Juho Kekki, Aleks Kallonen, Santeri Ollikainen, herastuomari Juho Kekki ja Yrjö Raaska. Kaupanteolla oli varsin kiire, sillä kaup- pakirja allekirjoitettiin jo seuraavana päivänä ja säätiön valtuus- kunta vahvisti sen huhtikuun nel- jäntenä päivänä pitämässään ko- kouksessa.

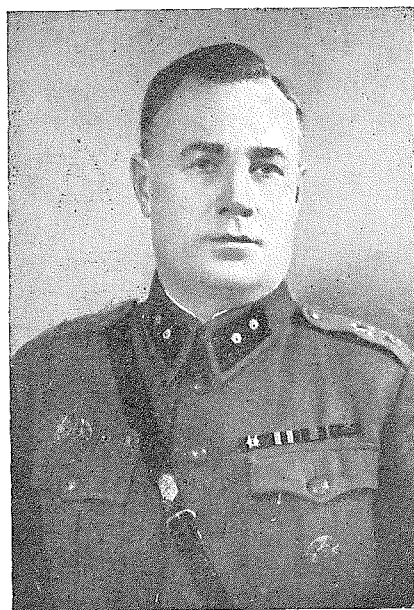
Säätiön lähteminen mukaan tä- mänkaltaiseen taloudelliseen toi-

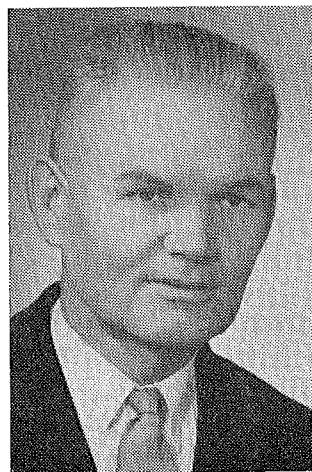
Suvanto-säätiön hallitus valokuvassa 1960-luvulla. Eturivissä Joonas Laurila, Helmi Uosukainen ja pj Yrjö Raaska. Takarivissä Jalmari Naskali, Tauno Huuska ja Esko Kallonen.

mintaan aiheutti aluksi paljon arvosteluakin ja huolta ja työtä tilan hoitokunnalle sekä säätiön hallitukselle, joka vuoden 1957 alusta otti tilan hoitamisen suoranaisesti vastuulleen. Jo kohta kävi ilmi, että tilaa ei voitaisi käyttää varsinaiseen maatilatalouteen: metsien tuotto ei olisi riittänyt pitkälle eikä viljelysmaidenkaan käyttöön voitu normaalissa mielessä ryhtyä. Niinpä alueesta teetettiin tonttisuunnitelma, muodostettiin kokonaan uusi asutusalue, ja maakiinteistön tuotto rakennettiin tontti-markkinoinnin varaan. Lähivuodet osoittivat toimenpiteet oikeaan osuneiksi; Hattulamäen maihin nojaava taloudellinen toiminta kohensi ratkaisevasti säätiön taloutta ja mahdollisti ja vakiinnutti säätiön avustus- ja yhteydenpito-toiminnan tasolle, johon ilman tätä ennakoluulotonta työtä ei olisi päästy.

Konkreettinen, joskaan ei ainoa, säätiön toiminnan mitta on sen jakamien avustusten määrä — onhan Suvanto-säätiökin säädekirjan johdannossa jo määritellyt säätiön yhdeksi päämääräksi entisten Sakkolan kunnan asukkaiden ja heidän jälkeläistensä taloudellisten ja henkisten pyrintöjen tukeminen. Avustuksia on jaettu stipendiluntoisina vuodesta 1950 lähtien, ensimmäisenä vuonna 12 hakijalle yhteensä 50 000 silloista markkaa. Jakosumma nousi vuonna 1957 yli 5000 nykyisen markan, vuonna 1966 yli 10 000 markan ja viimeisten kymmenen vuoden aikana summa on vaihdellut 11 000 markasta 16 000 markkaan. Avustusten saajina on ollut koululaisia ja eri alojen ja tasojen opiskelijoita. Säätiö on myös tukenut Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkkien pystyttämistä ja avustuksia saaneita yhteisöjä ovat olleet m.m. Karjalan Liitto, Etelä-Karjalan Nuorisoseurojen liitto, toimintaansa jatkaneet sakkolalaiset seur

Matti Niippa toimi valtuuskunnan jäsenenä ja puheenjohtajana lähes 30 vuotta, ja hänet oli kutsuttu valtuuskunnan kunniapuheenjohtajaksi.

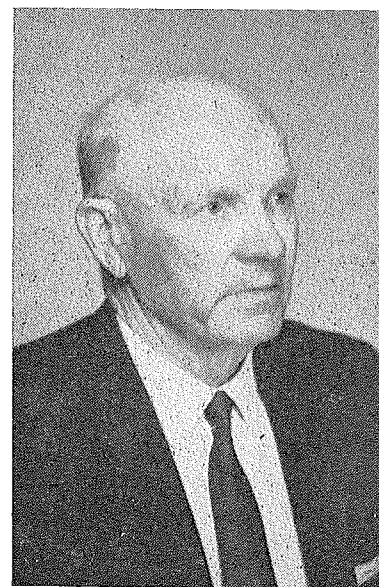
Talousneuvos Aleks Kallonen oli lukuisissa luottamustoimissa säätiön toiminnassa 20 vuotta.

ja järjestöt sekä perustetut karjalaisseurat.

Avustusten ohella tärkeän osan Suvanto-säätiön toiminnassa on muodostanut erilaisten kokoontumisten, juhlien ja tilaisuuksien järjestäminen; niissä ovat entisen Sakkolan asukkaat voineet tavata toisiaan ja keskustella niin menneestä kuin nykyisestäkin. Ko-

koontumisia on järjestetty m.m. Sakkolan kunnanvaltuuston jäsenille, kansallissotaan osallistuneille sakkolalaisille, sankarivainajien omaisille, sotainvalideille, talvi- ja jatkosotaan osallistuneille sekä monille pienemmille ryhmille. Varsinaisen Sakkola-juhlan ovat järjestäneet eri puolilla pitäjäläisten sijoitusaluetta toimivat karjalaisjärjestöt, mutta säätiö on ottanut kulloinkin vastatakseen mahdollisista taloudellisista tappioista. Eri puolille Suomea hajonneiden ryhmien ja yhteisöjen yhteen saattaminen, on juuri sitä yhteisten muistojen ja yhteishengen vaalimista, josta säätiön sääntöjen toisessa pykälässä puhutaan.

Ilman omaa lehteä toimiva yhteisö ei yleensä kykene pitämään riittävällä tavalla yhteyttä jäsenistönsä kesken, ei varsinkaan Suvanto-säätiön kaltainen yhteisö, jonka jäsenet — entisen Sakkolan kunnan asukkaat — on levinnyt miltei ympäri maan. Säätiön toiminnan ja talouden vakiinnuttua tuotiinkin esille ajatus oman lehden perustamisesta. Varsinaisen aloitteen teki Tauno Karonen, päätöksen lehden julkaisemisesta säätiön valtuuskunta teki vuonna 1957, ja saman vuoden lokakuussa sakkolalaiset saivat tutustua oman lehtensä, Suvannon Seudun, ensimmäiseen numeroon. Päätoimittajaksi valittiin Santeri Ollikainen, joka luovutti tehtävänsä 1963 Iivari Karpanmälle, hänen jälkeensä päätoimittajan tehtäviä on 10 vuotta hoitanut Viljo Purontaa. Suvannon Seutu ei ole lukuisien kaltaistensa lehtien tavoin kyennyt kannattamaan itseään tilausmaksuilla ja ilmoitustuloilla, ja niin on säätiö joutunut sitä tukemaan taloudellisesti, mikä luonnollisesti onkin täysin toimintaperiaatteiden mukaista, onhan oma lehti mitä tärkein sakkolalaisuuden vaali ja yhteydenpidon väline.

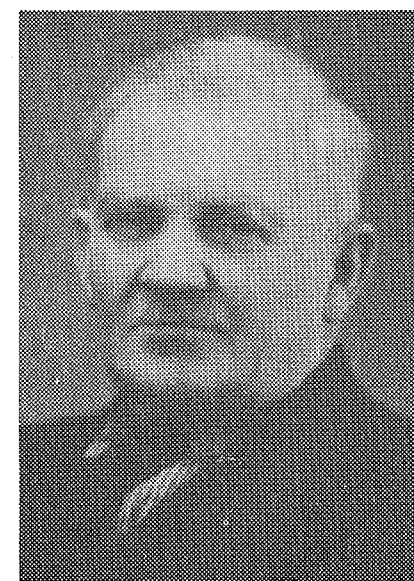
Väinö Viskari on valtuuskunnan perustajajäsen.

Suvannon Seudun ohella on Suvanto-säätiö tukenut muutakin julkaisutoimintaa. Vuonna 1951 ilmestyneellä Sakkolan historialla ja Suvanto-säätiöllä ei alkuun ollut paljonkaan yhteistä, sillä säätiö ei kyennyt vähine varoineen historian toimituskuntaa avustamaan. Teos ilmestyi alkuperäissuunnitelmaa suppeampana, lisälaitoksen toimittamistakin kyllä harkittiin, mutta siitä luovuttiin, ja vuonna 1954 toimituskunta luovutti säätiölle sekä myynnistä kertyneet ylijäämävarat, että jäljellä olleen kirjavaraston. Suvanto-säätiö avusti Karjalainen pataljoona Er P 6 -teoksen aikaansaamista,

Isännöitsijän tehtävät, kirjanpidot, tilinpäätökset ym. huolella ja ammattitaidolla.

**ISÄNNÖITSIJAIN
TALO- JA TILIHUOLTO**

Vilusen puistotie
33700 Tampere 70
Puh. 633 729

Santeri Ollikainen toimitti Suvannon Seutua n. 5 vuotta ja oli myös valtuuskunnan jäsen.

mutta tärkeimmälle sijalle julkaisutoiminnassa on kuitenkin ollut sakkolalaisen kirjailijan Aleksanteri Aavan tuotannon säilyttäminen jälkipolville. Vuonna 1967 ilmestyi Vuoksen varsilta -nimellä ennen julkaisemattomien runojen kokoelma; keräystyön oli suorittanut pääosaltaan Esteri Pitkänen, ja toimitustyöstä vastasi erityisesti nimetty toimikunta Aleks Kallosen johdolla. Näin sai aika-

naan aiheetta vähäiselle huomiolle jäänyt kannakselaikirjailija jo toisen arvonsa mukaisen muistomerkkin; ensimmäinen on säätiön vuonna 1961 Lempäälään pystyttämä Onni Pursiaisen veistämä muistopatsas. Merkitykseltään vähäinen ei ole muistona ja muistojen kantajana myöskään säätiön toimesta aikanaan saatu Sakkolan viiri, jonka suunnittelija on käksalmelainen A Lähteenkorva.

Juhlavuotenaan Suvanto-säätiöllä on tilaisuus lausua tunnustuksen sana hallintoelimilleen työstä — erityisesti harkitusta talouden hoidosta — joka on mahdollistanut laajenevan toiminnan sakkolalaisten ja sakkolalaisuuden hyväksi. Ennen muita vastuuta ovat joutuneet kantamaan valtuuskunnan puheenjohtajat Matti Laamanen, Matti Niippa ja Eero Kurikka, sekä hallituksen puheenjohtajat Juhho Kekki ja Yrjö Raaska. Kolmen vuosikymmenen toiminta on luonut vahvan ja vakiintuneen perustan, jolta Suvanto-säätiö voi lähteä tutkimaan neljännen vuosikymmenensä mahdollisuuksia.

Uuno Pulakka

Martti Pulakka

TULE PYÖRÄKAUPPAAN

**jossa on kilpailukykyiset hinnat ja
asiantuntijapalvelu.**

HOIDAMME KAIKKIIN MYYMIIMME POLKUPYÖRIIN JA MOPEDEIHIN TAKUUHUOLLON, VARAOSAT JA TARVIKKEET.

LEMPÄÄLÄN PYÖRÄ

M. TOIVA - Puh. 750 286

Tuulosjoki, 4:s päivä syyskuuta 1941

Viime kerralla kerroin Toivo Holttisen kaatumisesta Tuulosjoen länsirintamalla maantien sillan kohdalla.

Sotatilanteessa sattuu äkki-yllätyksiä, tilanne muuttuu sekunnissa ja minuutissa arvaamattomasti, niinkuin nytkin tapahtui.

Kerron tässä tapahtumista, Valtter Naskalin haavoittumisesta ja joihin haavoihin hän kenttäsairaalassa menehtyi.

Syyskuun 4 päivän aamulla noin 3—4 välillä toi komppanian päällikön lähetti minulle kirjallisen määräyksen, lähteä heti lähettin mukana ja otettava yksi ryhmä mukaan. Hän tavoitti minut etupoterossa ja lähdimme heti alik. Pekka Virolaisen ryhmä mukana.

Komppanian päälliköltä sain seuraavan tehtävän: Jokaisesta joukkueesta tulee yksi ryhmä, myös toimitusjoukkueesta. Miehitätte vasemmalla asemat. Lähetti vie teidät sinne.

Lisäksi sain tietää, että siellä ennen ollut miehitys on vedetty pois, hyökkäystä varten — joka alkaa heti aamulla!

Lähetti vei meidät kyseiselle paikalle, johon ennen meitä oli tullut ensi joukkueesta kers. Mikkola, mukanaan yksi ryhmä.

Mikkola ilmoitti minulle, että vihollisia on tuolla pellolla, jonka havainnon oli tehnyt myös vartiomies, vihollinen samalla puolen jokea jota me miehitimme. — Ihmettelin tilannetta.

Aamu oil vielä melko pimeä, kun saimme asemat miehitettyksi, kello oli vähän yli neljä. — Tykistön toiminta alkaa kohta. — Noin kello viiden aikaan sovimme alik. Pekka Virolainen, alik. Väinö Systä ja minä, että lähdetään katso-

maan onko tuolla pellolla ketä, ja niin lähdimme. Ja tottahan se oli, sen huomasimme jo vartiopoterossa noustuamme, että vihollisia on tässä pellolla — kuinka paljon — se selvisi hetken kuluttua.

Keskellä peltoa oli viemärikavanto. Systä näki ensin kaivantoon ja häneltä pääsi huuto: Kuinka paljon täällä on vanjoja? — Yllätys oli molemmin puolinen.

Siitä saimme 36 miestä vangiksi, vahvistettu joukkue heitä oli siinä nenämme alla!

Lähetin pari miestä viemään nämä vangit taakse, samalla kannoimme tuliasseet pois, 7 pikakivääriä! Tein näistä samalla kartta-piirroksen, että osaavat hakea sotasaaaliin pois, kun tilanne sallii.

Suomalaisten hyökkäys oli jo edistynyt niin pitkälle, että Tuulosjoen mutkan takana olevalle peltoaukealle tulivat jo jalkaväen joukot panssarien tukemana. Vi-

hollista vietiin nyt kiireesti ja me seurasimme kilpajuoksua sivusta.

Kun olimme vankeja ottamassa ja kokoilimme aseita, huomasimme kyllä, kuinka meitä tulitettiin joen toiselta rannalta, mutta kun kehenkään ei sattunut, niin emme enempää osanneet varoa.

Seurasimme hyökkäyksen edistymistä meistä noin 500 merin päässä. Seisoimme siinä, minä, Pitkäsen Aleksi ja välissämme Valtteri Naskali. Silloin Valtteri äkkiä retkahti yhdyshaudan takaseinää vasten ja sanoi: Minuun sattui. — Kysyin: — Mihin sattui? Hän vastasi: En tiedä. — Nostin puseron takaa ylös ja näin, että haava oli selkärangan vieressä. Haava oli vaikea, sen me huomasimme heti. Saimme nopeasti lääkintämiehet paikalle ja Valtterin paareille. Hänellä oli kovat tuskat, mutta lohduttelimme, että kyllä sinä tästä vielä paraneet. Silloin oli syyskuun 4. päivän aamu, kellon aika noin 6.00.

Lähtiessämme Tuulosjoen taisteluihin esitin Valtterille, että järjestäisin hänet helpompaan tehtävään — mitä pk-ampujan apulaisena on, suurten patruunamäärien kantamisessa. Tähän hän vastasi: — Ei Tauno — minä yritän niin kauan kuin suinkin jaksan. — Minä yritin viimeiseen asti!

Tästä keskusteluista kului kolmen viikkoa kun hänen voimansa uupuivat. — Viimeinen taistelu oli päättynyt.

Vielä sairaalassa hän jaksoi jatkaa taistelua 13 päivän ajan ennenkuin uupui lopullisesti.

Uhrautuva taistelija oli saavuttanut matkansa pään 17. 9. 1941.

Napurin Tauno

Sinikellojen lähtö

Näkemiin sinikellot,
soittajat suven!
Rinteestä kuivan pellon
nousitte kukkimaan,
silloin kun päivän kehrä
aleni nousustaan.

Näkemiin sinikellot,
soittajat suven!
Sieluni kartamoihin
siirrytte kukkimaan.
Rinteessä kuivan pellon
vartenne hauraan, hennon,
paimuissa puoleen maan.

ELSA TUOKKO

Iltakävelyllä Tuulosjoella

Kävelimme naapurikylän Taunon kanssa Tuulosjoen rantaniityä pitkin, joen ponttoonisiltaa kohti "Tuuloksen paiseessa". Olimme kiertäneet etulinjassa, kaivetuissa pesäkkeissä. Tuossa kaarevassa sillanpää-asemassa, jonka meikäläiset olivat "varanneet" joen takaa, ja ristineet sen "Tuuloksen paiseeksi".

Paisehan se todella oli monessakin mielessä.

Olin tutustumiskierroksella. Oli kyseessä vartionvaihto linjassa. Tauno edusti poistuvaa yksikköä, minä tilalle tulevaa. Vaihto piti tapahtua kesäyön hämärän turvin.

Oli sateisen tihkuinen päivä. Ei lentotoimintakaan häirinyt. Pientä jalkaväkiasetta tulta vain linjassa näin päivällä. Astellessamme polkua konepistoolit kaulassa, kuului hirveä humaus takanamme. Tauno, pitkä mies rojahti maahan ja minä hänen kannoilleen, takana kun olin. Kuului ankara räjähdys ja raju tuuli. Ilmanpaine oli vähällä repiä "rievut" päältäimme.

Tuulta seurasi kova mutasade, jota mätki päällemme kauan. Mutasateen lakattua pöyhimme ylös mutakasasta, kopistelimme lastia vähemmäksi ja vilkaisimme taaksemme.

Iso oli se monttu josta mutakylpymme oli kotoisin. Jos olisi tullut viitisen metriä lähemmäksi, ei meitä enää olisi ollut huomisesa muonavahuudessa. — Se oli niitä tuntemattoman sotilaan paketteja, sanoi Tauno. — Niitä aina tulee ajoittain "paiseen" eri kohteisiin. — Aavetykki niitä lähettelee jostain Aunuksen aukean reunasta. — Lähtölaukaus kuuluu vain hiljaisena kumauksena, mutta kyllä kuuluu kun perille tulee. — Kyllä teki pesän tuokin jäykänä ammuttu kranaatti suomutaan. Tuossa olisi joukkueelle hautaa riittämiin...

Käännyimme ja jatkoimme kävelyä siltaa kohti ja joen takana tapahtuvaa yöllistä vaihtoa valmistelemaan.

A. Ku-ka

Kalevan kisat

Promssimitalin naisten kuulantönnössä tuloksella 12,89 saavutti Arja Patja Punkalaitumen Kuntoa edustaen. Hänen sukunsa on lähtenyt Sakkolan Lapinlahdesta.

Maatalouskeskusten liiton kultaisen ansiomerkin on saanut Matti Nuora Nokian Joenpohjassa. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Petäjäjärvi.

Benhard Ryyppö poissa

On vielä vaiennut, poissa on taitaja. Sydän joka herkästi sisimmät tunteet ilmoille soitti, käsi joka jouta notkeana sousi, on nyt kylmä.

Sydänkohtauksen iskemänä samui Benhard Ryyppön elämä 23. 8. 1977 Tampereen keskussairaalaan. Hän oli syntynyt Sakkolan Petäjärvellä 3. 2. 1904, nykyinen koti oli Tampereen Messukylän Ruskossa. Maanviljelys oli ammatti. Harrastuksena oli musiikki. Jo nuorena poikana Hän soitti opettaja Lehmusvuoren johtamassa Sakkolan torvisoitokunnassa, tämän jälkeen Kenttätukikistöröykmentti 2 soitokunnassa ja viimeksi Sakkolan suojeluskunnan torvisoitokunnassa. Hän hallitsi miltei kaikkia soittimia, mutta vielä oli rakkain, se herkimmin tulkitsi karjalaisen sielun ilot ja surut. sillä Hän ilonsa nauroi, surunsa itki. Hän oli aikoinaan Petäjäjärven nuorisoseuran kannattavimpia jäseniä.

Nyt eron hetkenä tunnen menneen elämän muistot herkkinä, kuin kyynelhelmet.

V. R.

Pärssisen Konepaja

35500 Korkeakoski puh. 935-81 204

Valmistamme mm:

- TERÄSHALLEJA, OVIA JA IKKUNOITA
- AUTON LAVOJA YM. KULJETUSKALUSTOA
- TRAKTORIN TYÖVÄLINEITÄ
- KORISTETAKOTÖITÄ

Iida Roinisen muistolle

Iida Roininen joutui elontielle kohtaamaan hetkiä monenlaisia. Tähän Kaikkiluojia antoi voimia kestää kaiken.

Hänen aviomiehensä kuoli jo nuorena vakaavan sairauteen ja lapset jäivät hänen yksin kasvatettavakseen. Maatilan hoito jäi myös hänen tehtäväkseen. Hän itse kynti pellon ja ylvi viljan, sekä korjasi sadon. Hän hoiti myös karjan uutterasti ahertuen. Kumminkin hän ehti vielä osallistumaan hartaushetkiin ja ompeluseura-toimintaan. Tuli Karjalasta lähtö, joka mursi mieltä. Erkki-poikansa menehtyi talvisodan uhrina.

Sotien jälkeen hän viljeli maatilaa Punkalaitumella ja jäätyään eläkkeelle asui tyttärensä Siirin luona kuolemaansa saakka. Naapurina tahdomme hyvin muistoin saattaa hänet kirkkomaan siunattuun maahan.

M. K.

KUOLLEITA

Ent. kauppias Johannes Tikka syntyi 16. 12. 1894 Sakkolan Arkuntanhuassa, kuoli 13. 6. 1977 Vehmersalmen Pikonrannassa. Viimeinen kotipaikkansa oli Voikkaa.

Iida Roininen o.s. Karonen synt. 8. 11. 1896 Sakkolan Arkuntanhuassa, kuoli 21. 3. 1977 Loimaan sairaalassa. Viimeinen kotipaikkansa oli Punkalaitumen Kanteenmaa.

Heikki Ukkonen synt. 23. 10. 1897 Sakkolassa, kuoli 6. 8. 1977 Ruovedellä. Sakkolassa hänen kotikylänsä oli Arkuntanhuassa ja viimeinen kotipaikkansa Ruoveden Jäminkipohja.

Katri Pajari ent. Hynnä o.s. Tihveräinen synt. Vpl Pyhäjärvellä, kuoli 87 vuotiaana Nopenmäen vanhainkodissa Joensuussa. Sakkolassa hänen kotikylänsä oli Haparainen.

Selma Maria Meskanen o.s. Pajari synt. 13. 8. 1912 Sakkolassa, kuoli 31. 7. 1977 Valkeakoskella.

TERVETULOA SAKKOLAN SOTAINVALIDIKERHON PERUSTAMISEN 35 V. JA SUVANTO-SÄÄTIÖN 30 V. JUHLAAN

lauantaina 8 päivänä lokakuuta 1977 klo 13.00 Tampereelle Suomalaiselle Klubille Puutarhakatu 13.

Ohjelmassa mm. juhlapuhe opetusneuvos Matti Laamanen, sekä musiikki- ja lausuntaesityksiä.

Juhlaan toivotaan myöskin nuoremman polven osanottoa. Sakkolan sotainvalidikerhon toiminnan tukemiseksi myydään juhlaan 10 markan hintaista lounaskorttia.

Sakkolan sotainvalidikerho Suvanto-säätiö

Viljam Uosukainen synt. 23. 7. 1902 Sakkolan Kiviniemessä, kuoli 16. 7. 1977 Nokian Pinsiössä.

Kylmäkoneasentaja Aarne Rauvala synt. 13. 7. 1907 Valkjärvellä, kuoli 2. 7. 1977 Rovaniemellä. Parhaan miehuutensa hän työskenteli Sakkolassa sähköasentajana ja mylärinä. Vapaa-ajan harrastuksiin kuului valokuvaus ja kahvilan isänyys "Sillankorvassa". Hänen reipas ja iloinen luonteensa sai kanssaihmiset hyvälle tuulelle ja hänet tunnettiin ahkerana ja luotettavana työntekijänä.

Suuri joukko jäi kaipaamaan tätä monipuolista työntekijää niin entisiä sakolalaisia kuin myöskin Rovaniemellä, jossa Aarne Rauvala pisinmän päivätyön suoritti.

Pastori Kautto siunasi 9. 7. 1977 Aarne Rauvalan viimeiselle matkalle Viirinkankaan kauniissa siunauskappelissa ja hänet kätettiin pohjoisen kaupungin valkoiseen hiekkamaan.

Tahvo Kinnari synt. 1. 3. 1916 Sakkolassa, kuoli 23. 7. 1977 Pikkolinnassa. Viimeinen kotipaikkansa oli Tampere.

Vilho Eemil Tenkanen synt. 16. 10. 1910 Sakkolan Vilakkalassa, kuoli 16. 7. 1977 Alastarolla.

Väinö Vilhelm Karonen synt. 17. 7. 1903, kuoli 5. 8. 1977 Lempäälä.

Vuosia täyttäneitä

80 VUOTTA täytti 19. 8. 1977 Elisa Naskali o.s. Kurikka Huittisissa. Entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kirkonkylän Luprikkala.

75 VUOTTA täytti 8. 8. 1977 Saima Partanen o.s. Loponen Haukivuorella. Hän on syntynyt Sakkolan Petäjärvellä, viimeinen kotipaikka oli Karjalassa Rautu.

75 VUOTTA täytti 9. 8. 1977 Amalia Lamppu o.s. Heikkinen Vesilahdella. Hän on syntynyt Raudussa ja entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjärvi.

70 VUOTTA täytti 29. 7. 1977 emäntä Rauha Pitkänen o.s. Ruottunen Lempäälän Sirvalahdessa. Hän on syntynyt maanviljelijän tyttärenä Sakkolan Haparaisissa, josta myös löytyi aviopuoliso, siksi Haparainen oli hänen kotikylänsä aina sodan alkamiseen asti.

Evakkotaival kulki Savon kautta Hämeeseen päättyen Murron tilalle Lempäälän Kuljuun, jota viljelivät

Sinikka Luukkanen on valmistunut lääkintävoimistelijaksi Lappeenrannan sairaanhoitokoulusta tänä keväänä. Vanhemmat ovat Helmi o.s. Naskali Sakkolan Arkuntanhuasta ja Tahvo Luukkanen Pyhäjärveltä.

lässä. Hänen ent. kotikylänsä oli Sakkolan Sipilänmäki ja viimeinen asuinpaikkansa Lempäälän Sääksjärvi.

Lauri Parikka synt. 20. 12. 1917 Sakkolassa, kuoli 20. 8. 1977 Tampereen keskussairaalassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Riiska ja viimeinen kotipaikkansa Viiala.

miehensä kanssa aina eläkevuosiinsa asti. Luovutettuaan maatilan poikansa hallintaan siirtyivät itse viettämään eläkevuosiensa osakehuoneistoon Lempäälän keskustaan. Uskonolliset harastukset ovat aina olleet Rauha Pitkäselle läheisiä. Merkipäivänsä hän vietti kodissaan lähimpien omaisten ja ystäviensä seurassa.

70 VUOTTA täytti 4. 8. 1977 Tyyne Welling o.s. Tuokko Pirkkalassa. Entinen kotikylä oli Sakkolan Viiksanlahti.

50 VUOTTA täytti 19. 5. 1977 Yrjö Kekki Peltolammilla Tampereella. Hän on syntynyt Sakkolan Haparaisissa maanviljelijän poikana.

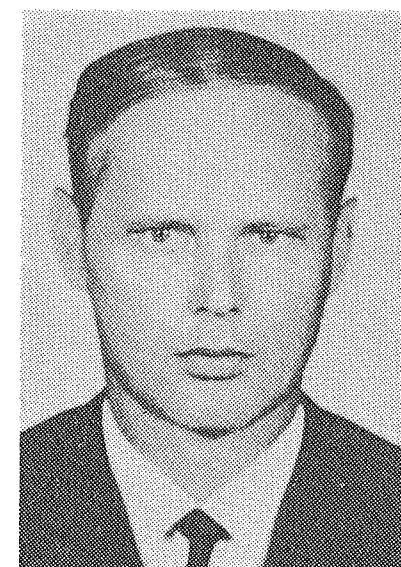
50 VUOTTA täytti 21. 7. 1977 Jaakko Antero Rasela ent. Kitunen Porvoossa. Hänen entinen kotipaikkansa oli Sakkolan Voloska. Parhaat urheilusaavutukset ovat SM kulta, hopea ja pronssimitalit painonnostossa.

50 VUOTTA täytti 30. 7. 1977 Eino Viskari Lempäälän Kuljussa. Hän on syntynyt maanviljelijän poikana Sakkolan Purpuassa, josta alkanut evakkotaival päättyi Lempäälän Kuljuun, missä hän toimii maanviljelijänä.

Kunnallisissa luottamustehtävissä hän on ollut kiinteästi mukana ja kuuluu Lempäälän kunnanvaltuustoon.

Hän harrasti nuoruusvuosinaan tarmokkaasti nuorisoseuratoimintaa. Iloisen ja huumoria ymmärtävän luonteensa puolesta on hän saavuttanut laajan ystäväpiirin, jotka kaikki varmaan haluavat yhtyä myöhästyneisiin onnitteluihin.

50 VUOTTA täytti 7. 8. 1977 konttorinhoitaja Esko Kallonen Lempäälän Kuljussa. Hän on sitä sukupolvea joka sai lapsuutensa viettää synnyinseudullaan, Suvannon rakkailla rannoilla, mutta myös eläviä

ti sen ajan kun kotiseutu oli jätettävä ja lähdettävä kulkemaan tunteettomia kohtaloita kohden. — Pitkä ja raskas taival päättyi Lempäälän Kuljun Kukkolaan, jossa ensin viljeli isänsä ja veljiensä kanssa Kukkolan kartanosta ostettua maatilaa. Myöhemmin hän kävi Alkio-opiston ja siirtyi tämän jälkeen liikealalle Lempäälän—Viialan Osuuskassan palvelukseen, jonka tehtävissä on vieläkin.

Kunnallisissa ja seurakunnallisissa tehtävissä on hän ollut pitkään mukana, tällä kertaa kunnan tilintarkastajien puheenjohtajana sekä seurakunnan kirkkoneuvoston jäsenenä.

Järjestötoiminnassa Esko Kallonen on ollut nuoruudestaan asti tarmokkaasti mukana. Hän on kuullut kymmeniä vuosia Lempäälän Karjala-seuran ja Haparaisten nuorisoseuran johtokuntaan. Myös Tampereen Taivaltaajien toiminnassa on hän ollut ahkerasti mukana. Hän kuuluu Suvanto-säätiön hallitukseen varapuheenjohtajana.

50 VUOTTA täytti 16. 8. 1977 Toimi Virolainen Vesilahden Laukossa. Hän on syntynyt Sakkolan Hovinkylässä. Hänen harasteenaan on riistapolkukilpailut, metsästys ja hiihto. Kuuluu Vesilahden Karjalaisten johtokuntaan.

50 VUOTTA täytti 23. 8. 1977 maanvilj. Samppa Viskari Orivedellä. Maanviljelyssä hän on erikoistunut puna-apilan siemenviljelyyn, niinpä tänä vuonnakin on kasvussa n. 4 ha ala apilaa.

Sakkolalaiset tietänevätkin, että hänen talviajan pääharrastus on hiihdon edistäminen omassa maakunnassa ja koko maassakin. Hän on ollut hiihtoliiton huoltojoukoissa rasvamestarina ja suksien huoltajana monissa kansainvälisissä kilpailuissa. Hän oli 30 v Oriveden Ponnistuksen hiihto- toiminnassa mukana ja on nykyisin Hämeen piirin hiihtojaoston pj ja hiihtoliiton valtuuston varajäsen.

Hiihtoliiton jostokunnan jäsen Antero Kekkonen luovutti hiihtoliiton kultaisen ansiomerkin merkkipäiväänsä viettävälle Samppa Viskarille yhdessä Veikko Hakulisen kanssa. Hän on saanut myös Opetusministeriön myöntämän Suomen urheilun toisen luokan hopeisen ansiomitalin.

Samppa Viskarin 50-vuotispäivää vietettiin Kaitajärven hiihtomajalla ja onnittelijoita oli hiihtoväkeä aina Pohjanmaalta asti.

50 VUOTTA täytti 17. 9. 1977 Mauri Jortikka Pirkkalassa. Entinen kotikylä oli Sakkolan Kaarnajoki.

50 VUOTTA täyttää 18. 9. 1977 Erkki Savolainen Lempäälän Moisiossa. Hän on syntynyt Sakkolan Petäjärvellä.

50 VUOTTA täyttää 20. 9. 1977 Senja Ollikainen Tampereella. Hänen kotikylänsä oli Sakkolan Hovinkylä.

Uusi talousneuvos

Tasavallan presidentti on myöntänyt talousneuvoksen arvonimen maanviljelijä Aapro Kurikalle Varpaisjärveltä. Aapro Kurikka on syntynyt Sakkolan Kirkonkylässä v. 1919.

Vihittyjä

Avioliittoon vihittiin Tampereen Aleksanterin kirkossa 16. 7. 1977 Ari Hannu Kurikka ja Mervi Inkari Männistö. Arin vanhemmat ovat Helmi o.s. Virolainen ja Johannes Kurikka. Heidän kotikylänsä olivat Sakkolan Petäjärvi ja Luprikkala.

Avioliittoon vihittiin Viialan kirkossa 6. 8. 1977 Arto Tapio Hynnä ja Päivi Helena Eskola. Morsiamen vanhemmat Meeri o.s. Rautaneva Sakkolan Pannusaareltä ja Teuvo Eskola Viialasta. Sulhasen vanhemmat ovat Sievi o.s. Nalli ja Albert Hynnä Sakkolan Hovinkylästä.

Tampereen yliopiston op.valm. laitoksesta on valmistunut peruskoulun opettajaksi Lasse Mikael Loponen. Hänen vanhempansa ovat Helga o.s. Lehtonen ja Veikko Loponen Pirkkalasta. Entinen kotipaikka Sakkolan kk. Luprikkala.

Lastentarhaseminaari Ebencseristä on keväällä valmistunut lastentarhaopettajaksi Helena Keski-Korhonen Nokialta. Vanhempansa ovat Maria o.s. Kekki Sakkolan Pannusaaresta ja Tauno Keski-Korhonen Kauhajoelta.

Uusia ylioppilaita

Jyväskylän normaalilyseosta Ilkka ja Jyrki Käppi Jyväskylästä. Heidän isänsä on Pekka Käppi Sakkolan Kiviniemen Saviojalta.

Tampereen lyseosta Veli Johannes Loponen Pirkkalasta. Hänen vanhempansa ovat Helga o.s. Lehtonen ja Veikko Loponen. Entinen kotipaikkansa oli Sakkolan kk. Luprikkala.

Pirkkalan lukioista Anna Irmeli

Haveri Pirkkalasta. Hänen vanhempansa ovat Rudolf Haveri ja Sylvi o.s. Loponen Sakkolan kk. Luprikkalasta.

Punkalaitumen yhteiskoulusta Martti Kinnari. Vanhemmat Irma ja Aimo Kinnari. Isä on syntynyt Sakkolan Valkjärvellä.

Nokian lukioista Katariina Keski-Korhonen Nokialta. Hänen äitinsä Maria Keski-Korhonen o.s. Kekki Sakkolan Pannusaaresta ja isänsä on Tauno Keski-Korhonen Kauhajoelta.

Jukka Niemi

Vesilahti

PÄÄMYYMÄLÄMME

ja

MYYMÄLÄAUTOMME

PALVELEVAT TEITÄ

Muistojen Ralli!

Sävel Yrjö, sanat Tuomas

Vuosia siitä jo paljon niin kun Karjalan korpia rämmittiin. Suomea suureksi meinattiin ja Kannasta vallattiin. Evakointi lemmiä lypsettiin ja paimentyttöjä riijattiin. Aamulla sitten kun erottiin: "Hei kultani, näkemiin!"

Kauaksi jatkui tyttöjen tie. Mitä heillä liikkua mielessä lie? Kun lapsuusmaisemat vaihtaa täytyi outohon maailmaan. Oli hämäläis-pirtissä ahdasta kai, kun ne Karjalan heimoa vieraaksi sai. Mutta pienemmät murheet ne unhoittuivat lauluun ja huumoriin.

Sota kun viimein päätettiin ja Karjala vieraalle annettiin, kotia kun totisina saavuttiin, oli ihmettä kerrassaan! Piirakkaa meille tarjottiin ja kirkkailla silmillä katsottiin. "Sie ja mie" siinä haastettiin. Kohta yhdessä naurettiin.

Viikkoja mennyt ei montakaan kun seuran talolla jo tanssittiin. Heimoa kahta oli irrallaan, oli touhua, toimintaa. "Hei, tule sie iso poika miu kerallai! Siustha mie nyt sulhasen sain." Poika oli hämäläinen jurrikka, joka tuumasi vaan, että "Juu".

Tyttö kun sulhasen kotia vei, niin mamma se alkuun tykännyt ei. Sanoi: "Mikä mies se on tammoinen, kun haasta ei ensinkään?" "Tiedänhä mä. et jörrikkä tää, puhu ei paljoakaan. Vaan uso et äit sä ollenkaa, kui hyväst hää pussajaa!"

Siitä se sitten suttaantui ja mammakin viimein rauhoittui. Pieniä poikia ilmestyi, tuli tummaa ja vaaleaa. Sittenkin vielä sen huomata saa, pojat kun leikissä temmeltää: Toiset kun haastavat vilkkaasti, yksi tuumii vaan, että "Juu"!

— No johan sattui, kirjoittaa Bertta Valtonen, minultakin ilmestyy nyt syksyllä vanhan kättilön särpimiä Tammen kustantamana, Kättilön hommassahan, jos missään sattuu sellaista, myös lustia, että syntyisi kätkeä ne omaan pääkuoreensa sisälle. Johan esim. minulle 40 vuoden työtätteisenä aikana on sattunut paljon jolle saa nauraa — miksi nauraisin yksin — siis kansien väliin jutut ja iloksi lukijoille tositapahtumat. Sananparsii: — Totuus on tarua ihmeellisempi — meidän ei tarvitse kertoa tarua — vaan totta, totta jokainen sattuma! Varsinaista nimeä ei muistella vielä ole, mutta tottahan Tammi löytää — annoin "avonaisen vallan" kunhan pilkahdus huumoria esiintyy nimessä.

Tämä uutinen tietää kahden kirjan ostoa jokaiselle sakkolalaiselle perheelle ja myös ystävilleen. Minä olen tämän ajatuksen takana ja jo tuumailen pääoman kokoamista kirjojen ostoon ensi tilassa. Siinä kaupassa ei raha varmasti "pala", vaan ihminen saa lisää henkistä vireyttä ja on olo onnekaampi.

Myös Nestori Kaasalaisen puheessa, myös juhlapuheessa, on aina mukana huumoria, niinkuin pitääkin olla. Näin nyt myös Juupajoella ja tässä muutamia hänen oivalluksiaan iloksenne:

Näin vuosien ja vuosikymmenien takaa on monesti sakkolalaisillakin tunnistamisvaikeuksia ja hän siksi kertoi kuinka eräässä toisessa valtiossa ihmiset tunnistavat toisensa. — Yli 70 vuotta erossa olleet veljekset, partanikat tietysti, tunsivat heti toisensa — ihmeellistä. Toinen kysyi: A mist sie miut tunsit? Toinen veljeksistä vastasi: — A paltosha mie tunsin. Tämä tapa tuskin sopii sakkolalaisille, sillä vanhoja Pietarissa käyneitä matkaturkkeja

Toimituksen tuoli

tuskin montakaan enää löytyy, vaikka pari turkkia kulkeutuikin kuormassa Hämeeseen saakka.

Täytyy keksiä jokin toinen konsti — välitysmies lienee käytökelpoinen. V Vernerii käytti tätä tapaa Sakkola-juhlassa minuun nähden, sillä aika ero on viime tapaamisesta venähtänyt jo 50 vuoteen. Nyt taas tunnetaan elämän ehtooseen saakka.

Takaisin juhlapuhujan huumoriin: Hän toi terveiset muolaalaisien pitäjäjuhlalta ja selosti seuraavaan tapaamisen: Mies Muolaasta sanoi: Hittolaine! En koskaan olisi uskonut, kun poikasen tapeltiin, että sinusta tulee joskus pappi! Pappi innostui: — Oota vähän, minä riisun liperit pois, niin tapellaan taas! Ja mie luulen, sanoi Nestori jotta heillä on vieläkin hyvä mieli tämän keskustelun jälkeen.

Hän kertoi myös kuinka siirtolaiseksi pakotettu "Juho" kotiporttiaan tippa silmässä sulkiessaan

kokosi itsensä ja jupisi: — Jää siihen vaan niin pirun velkanen talo, ettei siinä ole hyvä toisenkaan elää!

Hän käsitteli puheessaan myös maataloutta tähän malliin: Isäukko seurasi 68 ja 70-vuotiaan poikansa touhua ja päätteli: Ei tämä maatalous kannata. — Kunhan pojat kuolee, niin myön pois koko talon!

Pistipä minua pieni kateen itikka ja minä mittasin Aamulehden eri pitäjäjuhlien selostukseen antaman palstamäärän ja se on tätä luokkaa: Muolaa 730 pmm, Pyhäjärvi hyvin 250 pmm ja Sakkola vain 63 pmm! Olen tuumaillut näitä eroja, mutta en ole huomannut näin suuriin eroihin mitään asiallista syytä. En lehden levikissä, en isokenkäisten lukumäärässä enkä laadussa, en missään julkisessa toiminnassa. Siksi syy lie sisäinen? Selvittääköön ken pystyy, palstatilaa annetaan. Siinä on jutun juurta!

Mikä on tosi, kysytään monesti. Ainakin "pinnarin" lehmäkaupassa se on tämä: Kun "pinnari" myös sakkolalaiselle naiselle elo-oma lehmän, mutta tämä jo seuraavana yönä otti ja kuoli, meni emäntä hätäntyneenä sanomaan: — Nyt se kuoli! Tähän myyjä ihmetteli: Sehän on ihme. Ei se meillä koskaan sitä tehnyt ja se on tosi! Ja lisäksi varma tosi!

Sakkola-juhlan Muistojen rallissa laulettiin näin: — "hää pussajaa". Aivan oikein, on käyty Valkjärven työllä! Sakkolalaisten keskustelu kävisi ehkä näin: Siin on meille tuppisuu, sanmuo voa jot juu! Ja tytär puolustaa näin: Sie et äiti usokkoa, jot ko heä tulluo uuvestoa: Heä käsilleäse kantoa ja suloist summit antoa!

Lainaamassa

Lainaaminen, eli toisin sanoen naapuri-apu, oli aivan yleinen tapa kansan keskuudessa kotikylässäni. Olihan sananparsikin: "Tasan matkassa evähät, tasoin naiset naapurissa".

Jos esimerkiksi leivästä pääsi tulemaan "väli", mentiin lainaamaan naapurista, samoin lainattiin suolaa, sokeria ja kaikkea tarveainetta, sillä ennen oli kauppoja hyvin harvassa, etupäässä kirkonkylissä. Joten lainaaminen oli yleisesti hyväksytty käytäntö ja tapa. Tämä lainaaminen liittyi joka päiväiseen elämän menoon lähes jokaisessa talossa.

Muistan, kun kerran jouduin naapurista lainaamaan leipää murkinaksi, niin naapurissa oli emäntä juuri ottanut paistetut leivät uunista ja näin sain aivan lämpöisen leivän kainalooni kotiin tuotavaksi. Lisäksi lähti naapurin tyttö mukaani leikkimään kanssani, mutta me käytiinkin istumaan matkalla nurmelle ja katkoimme leivästä palaset itsellemme, joka toimitus kävi hyvin kun leipä oli ohutta kakkaran mallista ja sepä maistuikin hyvältä! Kotona väki odotti murkinalla leipää tulevaksi, mutta eipä kuulunut lainaajaa tulevan. Sisareni lähetettiin etsimään leivän lainaajaa, mutta minulta unohtui koko murkina-asia, eikä

leivästä ollut enää jäljellä kuin pieni palanen.

Kun suutari teki lapselle uudet kengät, niin oli tapana lähettää lapsi naapurista "narskia" hakemaan lainaksi. — Niru-naru nauhat ja narskaavat kengät olivat silloin muotia. "Narskin" lainaajalle pistettiin vähän perunajauhoa paperiin ja niin lapsi uskoi, että hänen uudet kenkensä kävellessä oikein mieltä ylentävästi narskavat.

Naapurin pikku poika tuli kerran meiltä lainaamaan härän hännän vedintä, mutta isä sanoi, että se on juuri nyt lainassa toisessa talossa ja poika lähti kotiin ilman vedintä.

Silloin uskottiin narraamisen opettavan lapsen harkitsemaan mikä on totta ja mikä narria. Ja lapsi voikin vastata nasevasti näin: — Narraa suurta ja hölmyä. Älä pientä ja nakkii!

Kerran äitini laittoi minut katsomaan sopisiko meidän rieskapata Heimolan uuniin, kun Maikki paistaa juuri leipää. — Minä juoksin Heimolaan, katsoin ikkunasta sisälle ja arvioin, että kyllä uunin suu on paljon suurempi kuin meidän rieskapata ja minusta asia oli sillä selvä.

Lainattiin joitain eläimiäkin, esimerkiksi pässiä lampaan suvun jatkumisen tarkoituksessa. Tässä eräs tositapaus pässin lainaamisesta:

Paavolan taloa emännöi äiti kolmen poikansa kanssa, pojat olivat jo yli naimajän, eikä taloon vaan tuotu nuorikkoa. Äiti kyllä haasteli pojilleen, että he hakisivat nuoren emännän taloon, antoipa hän oman toivomuksensakin mistä saisi hyvän ja osaavan naisen: — Sassilla on sellaiset tytöt, jotta ei mene sormi suuhun olipa kyseessä mikä työ tahansa!

Sen vastakohtana kerrotaan naapurin anopin kysyneen miniältään mitä työtä sinä osaat? Osaatko kehrätä? En osaa. Osaatko kutoa ja ommella? En osaa. Nyt anoppi vimmastui lopullisesti ja kiljaisi: — Osaatko sinä sitten miehen vieressä maata?! — Siihen pitää kyllä oppiman, vastasi minä, en ole sitäkään vielä opetellut. Jos en muutakaan osaa, niin on ainakin tyttöys tallessa!

Mennään kumminkin takaisin siihen pässin lainaamiseen. Talvella Sassilassa huomattiin lampailta olevan pässiä tarvis ja tiedettiin Paavolassa olevan sellaisen iso kokoisen ja hyvä rotuisen pässin. — "Ovat kuulemma sitä toisillekin lainanneet". Sassilan ty-

MAASEUTUVÄKI

Lempäälän-Viialan Osuuspankki

Viisi palveluvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvittaessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

töt päättivät lähteä matkaan päs-
sin lainausta varten. Otettiin vesi-
kelkka mukaan, siihen paksu pop-
pana, ruumekori ja raippa nuoraa.
Matkaa tuli 3 kilometriä ja tiessä
oli matkalla syvä notko, josta
ylöspäin nousu oli voimia kysy-
vää kun kulki kuorman kanssa.

Tytöt tulivat Paavolaan ja esit-
tivät emännälle vähän kainostellen
asiansa. "Kyllä asia järjestyy,
mutta ensi juodaan kahvit", sanoi
emäntä, "pojat laittakoot pässin
ruumekoriin"!

Emäntä kesti tytöt ja pojat
lähtivät äidin käskystä pässii lait-
tamaan lähtövalmiiksi koriin.

— On ne kauniita tyttöjä, haas-
telivat pojat navetassa, mutta "ar-
ka poika ei saa koskaan kaunista
akkaa", sanotaan. — Mitäs jos si-
nä Simo menetkin pässin tilalle
tähän koriin, niin tästä ehkä läh-
tisi asia luistamaan eteenpäin...

Tuumasta toimeen ja Simo ko-
keili miten hän mahtuu ruumeko-
riin. Kyllä mahtuu. Minä kyllä ru-
pean pässiksi, laitetaan vain tänne
pohjalle istuinkukkulalle alle peh-
mike tarinan varalle. Niin tehtiin
ja Simo meni koriin jonka päälle
laitettiin loimi peitteeksi, sekä si-
dottiin nuoralla ympäri, ettei päs-
si varmasti pois karkaa.

— Meidän täytyykin jo lähteä,
sanoivat tytöt ja kiittelivät emän-
tää tarjoilusta ja muusta avusta.
Joko se päsii on korissa, kysyi
emäntä?

— Kyllä kaikki on reilassa ja
kunnon päsii onkin kehuivat po-
jat!

Niin tytöt alkoivat lykätä kelk-
kaa pitkin tietä ja keskustelivat
siitä, että miten hyvä emännän
paikka siellä Paavolassa olisikaan.

— Saisipa niistä pojista edes
yhren pässin omakseen. — Se Simo
olisi niin miu mukkoaki, sanoi toi-
nen!

Korissa kököttävää Simoa ko-

vasti lämmitti tyttöjen puheet ja
hän mäkätti tyytyväisenä ja nos-
teli päällään peittoa, aivan kuin
ymmärtäisi tyttöjen puhetta! —
Tämä päsii, sanoivat tytöt keske-
nään, aivan kuin ymmärtäisi pu-
hetta ja he taputtivat "pässii" loi-
men päältä.

Kyllähän Simo ymmärsi korissa
puheen ja ajatteli: — Kun on ker-
ran kelkkaan kepiä, niin uo liu-
kas liukumaan ja jäi odottamaan
loppuselvitystä.

Siinä ylämäessä kävi oikein tyt-
töjen voimille, niin tuntui päsii
painavalta. Kun sitten päästiin ko-
tiin saakka, niin kelkka vedettiin
kujaan ja alettiin päästellä köyttä
irti. — Kyllä ne Paavolan pojat
ovat kunnon työntekijöitä sen nä-
kee tästäkin köyden sitomisesta,

KARPALOMATKA

Monesti "morkataan", että pojat
ovat villejä, raisuja tai muuten
"järettömiä" ja kiusantekijöitä.
Tytöt puhtaita kuin pulmuset ja
kaikinpuolin mallikelpoisia, esi-
kuvaksi kelpaavia. Monesti näin
asia onkin, mutta poikkeuksiakin
saattaa löytyä. Kerron tässä erään
tarinan miten tuo edellä esitetty
väite ja vakiintuneet käsitykset
saattavat heittää täydellisen ku-
perkeikan ja puhtaat pulmuset
muuttua kiusantekijöiksi, tosin
varauksella, että jos lie syytä sy-
sissä, niin on sepissäkin, tahi siten,
ettei puukaan yhdeltä puolelta ha-
kattuna kaadu.

Suurellasuolla, koska se oli laa-
ja alue, sopi kasvamaan monen-
laista marjaa ja siellä käytiin poi-
mimassa muunmuassa muuramet
ja karpalot. Vaikka marjat olivat
hankalan ja pitkän matkan taka-
na, niin useasti siellä marjastettiin
ja tavallisesti isolla sakilla.

tuumivat tytöt. — Nostetaan tämä
päsii korissa karsinaan, niin ei
enää karkaa, eikä pääse päkkää-
mään! — Ei me jakseta nostaa...
Simo jo pelkäsi jos hän todella
joutuukin sinne lammaskarsinaan
ja tytöt suuttuvat ja salpaavat
hänet viikoksi sinne lampaitten
joukkoon? Niin tämä pila päättyi-
kin minun kohdaltani hyvin nolos-
ti?

Kun köysi oli lopulta avattu
kaatoi "päsii" korin kumoon ja
pakeni kohti ovea. Eikä Sassin ty-
töt lähteneet "pässin" perään,
vaikka mielellään siltä olisivatkin
kaikki villat kerinneet, jos olivat
osanneet aavistaa mikä päsii ruu-
mekorissa oli, jo etukäteen!

Anna Lamppu

No niin, tämän jälkeen voidaan-
kin jo lähteä selostamaan itse
asiaa ja seuraamaan tapahtumien
kulkua paikan päällä. Joka paikka
oli kotikylän ja Suurensuon välillä
ja tapahtuma-aika noin 55 vuotta
sitten.

Eräänä syksyisenä päivänä lähti
karpaloon naapurusten lapsia.
(Käytetään heistä nimiä vaikka
Aino, Martta, Toivo, Eino ja Ju-
ho.)

Kun matkaa kertyi arviolta noin
5 km yhteen suuntaan, niin siinä
matkaa taivaltaessa ehti itsekul-
lekin juolahtaa mieleen jos jonkin-
laista kujetta ja kepposta, vallan-
kin poikien mielessä, eivätkä ty-
tötkään olleet tietenkään "pekkaa
pahempia", (Täytyihän heidän jol-
lakin tavalla vastata poikien jut-
tuihin ja koiruuksiin.) Joskin hil-
litymmin poikia "toppuutellen".
Näin kului menomatka ja suurin
aika perillä-olostakin, kunnes as-

tiat olivat täynnä ja kotia lähtö
käsillä. Kun Juhon puhetyyli ja
leuhkiminen ei alkuunkaan miellyt-
tänyt tyttöjä, eikä monesta huo-
mautuksesta ja kiellosta ollut apua
päättivät Aino ja Martta ryhtyä
radikaalisempiin tapojen opetta-
mis- ja ojentamispuihin. Siis sa-
noista tekoihin. Niinpä he ottivat
Juhon kiinni, ottivat marjakopan
pois ja veivät sen turvallisen mat-
kan päähän. Samoin useita kertoja
matkan varrella esillä ollut "link-
kari" siirtyi tyttöjen haltuun. Tä-
män esivalmistuksen jälkeen al-
koikin sitten varsinainen kasva-
tusmenetelmä!

Juho pyöräytettiin mättäälle
vatsalleen ja kämmenillä pyllyn
päälle taputellen tytöt kitkivät pa-
himpia ohdakkeita Juhon käytök-
sestä, kunnes tytöt saivat Juholta
lupauksen olla siivolla ja leuhki-
matta, sekä ettei tästä asiasta
kanneta kaunaa jälkeenkään päin,
lopettivat tytöt ojennusoperaation-
sa ja päästiin taivaltamaan kotia
kohti. — Mainittakoon, että Toivo
oli naurussasuin puolueettomana
tapahtumien kulkua koko ajan,
mistä päätellen Juho lienee maini-
tun ojennuksen ansainnut.

Kotimatka sujui kaikin puolin
normaaleissa iloisissa merkeissä
ja "linkkarikin" luovutettiin takai-
sin Juholle kotiveräjän tultua nä-
köpiiriin. Varsinaiset asianomaiset
unhoittivat asian aikanaan ilman
kyräilyä ja kaunaa kantamatta,
mutta Juhon äidiltä tytöt saivat
monet "korvamakijat" ja moitteet
jälkeensä.

A.K.U.

K P

KILVAN KESTÄÄ
SUOMALAINEN

Hautaustilaisuus Nokian kirkossa

Maanviljelijä Viljam Uosukai-
nen siunattiin 23.7.1977 klo 12
Nokian kirkossa omaisten, ystä-
vien, entisten ja nykyisten naapu-
rien läsnä-ollessa. Suruhymnin soi-
dessa kantoivat arkun kirkkoon
vainajan pojat ja vävyt. Veisattiin
virsii 589 "minä vaivainen oon,
mato, matkamies maan", jonka
jälkeen rovasti Yrjö Vesterinen
toimitti ruumiin siunauksen. Hän
puhui lämpimin sanoin Viljam Uo-

sukaisen monivaiheisesta elämän-
työstä synnyinseudulla Kivini-
messä ja nykyisessä kotipaikassa
Nokian Pinsiössä. Siunauksen jäl-
keen veisattiin virsi 527. Puoliso
ja lapset kokoontuivat arkun ää-
reen laskien seppeleensä ja kuk-
kansa. Aune Tarttila lauloi "Niin-
kuin muuttolintusen tie" kanttori
Hytösen säestämänä. Tämän jäl-
keen laskivat kukkansa lähiomai-
set, ystävät, naapurit ja monet
yhteisöt.

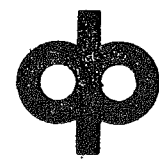
Veisattiin virrestä 623 neljäs
säikeistö "Siel kaunis kannel soi".
Surumarssin soidessa kannettiin
arkku sukhautaan, lastenlapsista
pienimmät laskivat vielä kukkansa
arkulle. Kun kukkalaitteet oli las-
kettu haudalle, laulettiin vainajan
lempivirsi "Soi kunniaksi Luojan".

Kaunis kukkakumpu jäi kerto-
maan vainajan elämäntyöstä, saat-
tojoukon siirtyessä hänen muis-
toaan viettämään kotiinsa Pin-
siöön. Pihapiirissä veisattiin vir-
siä, luettiin suruvalitteluadres-
sit, rovasti Yrjö Vesterinen ja
nuoriso-ohjaaja Kalle Salminen
puhuivat vainajan muistolle.

Hyvä
Suomi!

Yks kaks kapalolaps,
siitä syntyy poikalaps,
nimeks pantii Nikolai.
Josois tult tyttölaps,
ois pantu Annuskaks.

**TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI**

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Liikkeemme tuli tänä keväänä toimineeksi

30 vuotta

Kiitämme kaikkia asiakkaita kolmen vuosikymmenen varrelta. Uskomme 30 vuoden kokemuksen antavan meille entistäkin paremmat mahdollisuudet palvella, niin entisiä kuin uusiakin asiakkaitamme.

A-ryhmän sähköurakointioikeudet koko valtakunnan alueella.

RAASKAN SÄHKÖLIIKE

Vesilahti
puh. 931 - 739 541

Valkeakoski
puh. 937 - 41 810

Vesilahden Säästöpankki

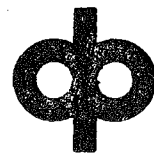
auttaa - neuvo - palvelee

**LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ**

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 740 886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä urakalla ja laskuun.

**VESILAHDEN
OSUUSPANKKI**

*joustavaa
pankkipalvelua*

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön kotiseutulehti, ilmestyy 1977 8 kertaa vuodessa.

Tilaushinta 20 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm
valkeaisista ilmoituksista
alennus.

Toimituksen ja konttorin osoite 37370 Narva. Puhelin 931 - 734 843.

Postisiltotili TA 4307 63 - 1

Pankki Vesilahden Osuuspankki 37370 Narva.

Vastaava toimittaja Viljo Purontaa.

Toimituskunta Viktor Ryyppö, Helmi Uosukainen, Uuno Pulakka, Eero Koppanen ja Väinö Kekki.